

CD JAZZ

**Nobelprijmuziek
Magnus Lindgren**

De Zweedse jazzcomponist en multi-instrumentale performer Magnus Lindgren werd veertig en bijgevolg was het tijd om een nieuwe richting in te slaan. Met zijn jongste cd slaat hij een brug van de jazz naar de internationale popscene. Zo extreem vernieuwend is dat nu ook niet. Was jazzmuziek in de jaren 1960 niet in wezen altijd 'amusementsmuziek'? Het is pas recentelijk dat jazz almaar meer de richting van een 'concertant' gebeuren wordt ingestuurd.

Lindgren is een knap musicus. Hij behaalde diverse muziekprijzen, als uitvoerder, componist en arrangeur. Hij luisterde de Nobelprijstitel uit op en trad op met Sting. Het was trouwens in de marge van zo'n optreden met Sting dat de contouren voor de nieuwe 'marsrichting' daagden en dat Lindgren inging op de uitdaging om ook vocale muziek te componeren.

Het resultaat is verbluffend. Zowel de vocale melodieën als de begeleiding en de instrumentale solo's zijn schitterend. Vrij-

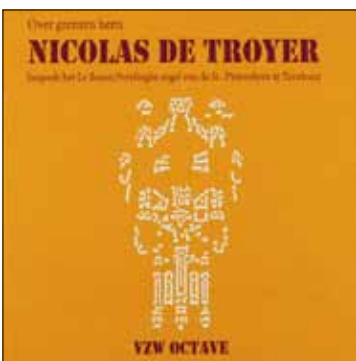
wel alle nummers zijn van Lindgrens hand, behalve twee songs van Sting en van Stevie Wonder, die hij een prachtig arrangement meegaf.

Het instrumentale element brengt het Magnus Lindgren Kwartet in, dat halfweg de cd tekent voor het stemmige *Barcelona*, waarin de leden bij beurten hun vleugels kunnen uitslaan. Gitarist Leonardo Amuedo zet in datzelfde nummer een beklijvende Django Reinhardt-achtige solo neer.

De basiskleur van de hele cd is knus en warm, intimistisch eigenlijk en er is goed nagedacht over de volgorde van de nummers. Je krijgt alvast nooit het gevoel dat er qua sfeer bruuske overgangen worden gemaakt. Kneuterig wordt het echter nooit, daar zorgt de spetterende muziek van Magnus Lindgren en de zijnen wel voor. Dit is muziek die verrijkt amusement brengt, voor een warme gezelligheid waar ook wat weemoed in thuis kan zijn. Beluister deze schijf warm ingeduffeld tegen de kou, heerlijk bij het knetterende haardvuur. Een klasse-cd die de wereld van de virtueuze jazz opent voor velen. (JC)

Magnus Lindgren, *Souls*, door het Magnus Lindgren Kwartet met zang van Gregory Porter, Rigmor Gustafsson, Anna Christoffersson, Marie Fredriksson, Mark Reilly en Ivan Lins, Naive (distributie harmonia mundi), NJ 624311, 20,25 euro.

CD ORGEL

**Vijf keer adventshymne
Diverse componisten**

Viermaal gebruikte Johann Sebastian Bach het koraal *Nun komm, der Heiden Heiland* (Kom, Heiland der volkeren) in zijn werk, twee keer als orgelkoraal. De tekst werd in 1524 geschreven door Maarten Luther en is een vertaling van de adventshymne *Veni redemptor gentium* van de heilige Ambrosius.

Bachs beide orgelbewerkingen staan op deze knappe cd, gewijd aan het Le Royer/Potvliegheorgel in de Sint-Pieters in Turnhout. Dat dateert uit 1662 en onderging sindsdien vele veranderingen. Het is een uitgelezen instrument voor orgelliteratuur uit de

zeventiende en achttiende eeuw. Voorts zijn er nog twee bewerkingen van *Nun komm, der Heiden Heiland*, namelijk van Dietrich Buxtehude en Gottfried Homilius. Van Anton Heller horen we twee variaties op het thema.

Nicolas De Troyer, geboren in 1984 en titularis-organist van de Sint-Pauluskerk in Antwerpen, brengt nog ander knap werk, onder meer van Louis Couperin, uit een manuscript met zeventig werkjes dat pas in 1957 werd teruggevonden. Van de grote Duitse componist Georg Philipp Telemann horen we zijn enige werk voor orgel, een triosonate. (EDS)

Op de cd *Over grenzen heen* bespeelt Nicolas De Troyer het Le Royer/Potvliegheorgel in de Sint-Pieterskerk in Turnhout, octave 03. Wie 15 euro overschrijft naar rekening BE10 7330 3300 6504 (KREDBEBB) van vzw octave krijgt de cd toegezonden.

BOEK AVONTUUR

**Zomer in Staten
Bill Bryson**

Bill Bryson is een Amerikaanse journalist en meestertverteller die enkele fantastische reis-dagboeken op zijn naam heeft te staan, alsook een drietal historische bestsellers. Van *Een kleine geschiedenis van bijna alles* gingen in het Nederlands alleen al meer dan 100.000 exemplaren over de toonbank.

BOEK GELOOF

**Leven na de dood
Billy Graham**

Volgens de Nederlandse filosoof René Gude, terminaal kankerpatiënt, is het beter om geen ideeën over de dood te hebben. „Als je je een enorm sterke

In *De zomer van 1927* fileert Bryson 365 dagen uit de wereldgeschiedenis aan de hand van de spannendste gebeurtenis uit dat jaar, de eerste transatlantische vlucht van New York naar Parijs. De Amerikaanse zakenman Raymond Orteig had 25.000 dollar beloofd aan de eerste die de opdracht tot een goed einde zou brengen. De Franse oorlogsheld Charles Nungesser en een compagnon dachten snel geld te verdienen, maar ze verdwenen in zee. De 25-jarige Charles Lindbergh, een Amerikaan van Zweedse afkomst, liet voor 10.000 dollar de *Spirit of St. Louis* bouwen en slaagde wel in de uitdaging, waardoor hij aan beide zijden van de Atlantische Oceaan een heldenstatus verwierf. Het was niet eens de eerste vlucht over de grote plas, zo blijkt.

Bryson vult zijn avonturenverhaal goed aan. De Verenigde Staten hadden geen vliegtraditie, maar na '14-'18 zaten de Europese landen economisch op hun

voorstelling maakt van de dood, hoe het zou zijn als jij er niet meer bent, dan ben je met iets bezig dat zich nog niet heeft voorgedaan en dat je nog nooit zelf hebt beleefd”, zei hij onlangs in een interview.

Dat is niet de opvatting van de 95-jarige Amerikaanse evangelist Billy Graham die vorig jaar een boek uitgaf over het leven na de dood en de hemel. Daarover wordt in katholieke kringen nauwelijks nog gerept, maar de grote voorman van de evangelicalen doet het wel. Zijn motivatie is dat alleen al in het evangelie van Matteüs Jezus zo'n zeventig keer over de hemel spreekt.

De titel *Hoe is het thuis?* spreekt boekdelen en vat Grahams gedachten samen: de bestemming van de mens is bij God, het huis van de Vader. In antwoorden op

tandvlees. Tegelijk stonden de VS aan de rand van de politieke chaos en met de executie van de vakbondsmannen Sacco en Vanzetti zelfs aan de rand van een burgeroorlog.

Tussen de vele verhalen ook een vrij onbekend gebleven feit: een mormoonse jongen, Philo Farnsworth, vond in 1927 het eerste bruikbare televisiesysteem uit. De intercontinentale luchtvaart en de televisie groeiden nadien uit tot de belangrijkste verwezenlijkingen van de twintigste eeuw. (EDS)

Bill Bryson, *De zomer van 1927*, Atlas-Contact, Amsterdam, 2014, 544 blz., ISBN 978 9045 02 63 74, 24,99 euro.

gebalde vragen levert de evangelist een apologie, een verdedigingsschrift, voor het geloof in de hemel en tegen de opvatting dat het na de dood voorbij is. Angst aanjagen doet Graham niet, het is hem te doen om het geven van hoop. Zijn betoog is sterk Christus-gecentreerd en voortdurend verwijzend naar Bijbelverzen, die nogal letterlijk worden geïnterpreteerd. (EDS)

Billy Graham, *Hoe is het thuis? Antwoorden op vragen over de hemel*, Gideon, Hoornaar, 2014, 160 blz., ISBN 978 90 5999 035 7, 12,50 euro.

BOEK WERELDGODSDIENST

**Rabbijnen uit Jezus' tijd
Gerard F. Willems**

Veel christenen kennen het jodendom slechts uit de passages uit het Nieuwe Testament. Al te vaak wordt vergeten dat de eeuwen vóór en na het begin van onze tijdrekening het rabbijnse jodendom vorm kreeg. De verwoesting van de tempel in Jeruzalem en het wegvallen van de cultus waren daarbij beslissend. Grote religieuze figuren zoals Hillel of Gamiël gaven vorm aan de wijze van joodse religie die de eeuwen zou trotseren.

Gerard F. Willems studeerde in Brussel en Jeruzalem en is actief in de joods-christelijke dialoog. Hij brengt een lijvige, meer

dan 400 bladzijden tellende inleiding op het vroegrijp jodendom, tot het einde van de derde eeuw. Willems leert zijn lezers de belangrijkste rabbijnen en hun opvattingen kennen. Daarbij laat hij de bronnen zelf spreken. Aandacht is er ook voor de Talmoed. Het tweede deel van het boek behandelt een aantal losse thema's, zoals de cultus na de verwoesting van de tempel en de visie van de joden op de volgers van zeven Noachitische geboden. Zij die de geboden naleven, zeggen de rabbijnen, zijn geen ongelovigen. Dat houdt in dat er rechtspraak wordt nagevolgd, geen afgoderij wordt beleden, incest en echtbreuk verboden zijn en er geen delen van levende dieren worden gegeten.

Willems wijdt veel ruimte in zijn boek aan de oudst bekende niet-christelijke getuigenissen over Jezus en de eerste christenen. Het christendom komt uit het jodendom voort en zeker Paulus verkeerde in zijn jonge jaren in kringen van belangrijke rabbijnen. Er bestaan oude Latijnse teksten daarover, maar als de vraag gesteld wordt wat joodse teksten uit de eerste of tweede eeuw zeggen over Jezus en de vroege Kerk, dan is het antwoord

verbijsterend: haast niets. Aan het eind van de besproken periode stelden joden Jezus voor als verleider en bedrieger, maar toen was het christendom al een gevestigde macht.

Interessant is de suggestie van de auteur dat de oudste afbeelding van het kruis, een Romeinse spotmuurtekening van een ezel aan het kruis, wellicht verwijst naar het joodse karakter van het christendom. Een ezelshoofd was immers de in Rome gebruikelijke karikaturale afbeelding van een jood. Het boek is geen eenvoudige lectuur, maar draagt beslist bij tot onze kennis van het jodendom. (EDS)

Gerard F. Willems, *Oog in oog met het vroegrijp jodendom*, Altiora, Averbode, 2014, 413 blz., ISBN 978 90 3173 844 1, 29,90 euro.